

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11P/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620203904
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620203904.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, sudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: R. W., N.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: T. W., N.. XX.XX.XXXX, C. A. R., V. XXXX/XX, štátny občan SR a C. A., N.. XX.XX.XXXX, C. A. R., K. XXXX/XX, štátny občan SR, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletú R. W., N.. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v dvojtýždňových intervaloch striedania tak, že matka j e p o v i n á zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú Lauru prvé dva týždne v mesiaci a otec j e p o v i n ý zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú R. druhé dva týždne v mesiaci.

II. Rodičia sú maloletú budú odovzdávať na striedavú starostlivosť vždy v nedeľu, ktorá predchádza začatiu striedavej starostlivosti toho ktorého rodiča v čase o 18.00hod.

III. Obaja rodičia s ú p o v i n í v čase začatia osobnej starostlivosti druhého rodiča maloletú pripraviť s potrebnými vecami a odovzdať ju druhému rodičovi v mieste bydliska toho z rodičov, u ktorého osobná starostlivosť končí.

IV. Každé vianočné sviatky, t.j. od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 18.00hod. bez ohľadu na stanovený režim striedania, bude maloletá počas párneho roka tráviť s otcom a Silvester od 9.00hod. do Nového roku do 18.00hod. s matkou a každé vianočné sviatky počas nepárneho roka, t.j. od 24.12. od 9.00hod. do 25.12. do 18.00hod. bude maloletá tráviť s matkou a Silvester od 9.00hod. do Nového roku do 18.00hod. s otcom.

V. Maloletú budú zastupovať a spravovať jej majetok obidvaja rodičia.

VI. Výživné sa na maloletú počas striedavej osobnej starostlivosti n e u r č u j e .

VII. Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Lučenec, sp.zn. 17P/96/2016 zo dňa 26.01.2017.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 03.09.2020 sa otec maloletej svojim návrhom podaným na tunajšom súde domáhal zmeny rozhodnutia o úprave práv a povinností k maloletej tak, že navrhol zveriť maloletú do striedavej osobnej

starostlivosti oboch rodičov v 2-týždňových intervaloch striedania sa a výživné neurčovať. Zároveň žiadal upraviť styk maloletej počas vianočných a veľkonočných sviatkov, a to každé druhé Vianoce a každú druhú Veľkú noc u jedného z rodičov.

Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu č.k. 17P/96/2016-25 zo dňa 26.01.2017 bola maloletá R. W. zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 200,-Eur. Neskôr však došlo k zmene situácie, kedy matka maloletej zmenila svoje zamestnanie a začala pracovať v Rakúskej republike vždy 2-týždne v mesiaci. Z uvedeného dôvodu sa ako rodičia dohodli na striedavej starostlivosti a to tak, že dcéra je 2 týždne v mesiaci u matky a 2 týždne u otca, t.j. v čase, kedy matka vykonáva svoju prácu v cudzine. Zároveň sa dohodli, že si nebudú prispievať na výživnom, nakoľko v polke mesiaca, v ktorom je maloletá v starostlivosti jedného z rodičov, uhrádza tento rodič všetky potrebné náklady vyplývajúce zo starostlivosti o dieťa.

2. Kolízny opatrovník, ktorého súd ustanovil uznesením sp.zn. 11P/62/2020 - 9 dňa 23.09.2020, predložil súdu správu z prešetrenia pomerov u rodičov maloletej, v ktorej uviedol, že otec maloletej je zamestnaný a zároveň spoločník vo firme PODOL s.r.o. s mesačným príjmom cca 800,-Eur. Býva v rodinnom dome, ktorého je vlastníkom jeho otec. V spoločnej domácnosti býva s ním jeho manželka, ktorá pracuje ako vychovávateľka v súkromnej základnej škole a jej maloletý syn Q. N.. Rodina obýva poschodový rodinný dom. Domácnosť je zariadená moderným nábytkom a elektrospotrebičmi bežnej potreby. Detská izba maloletej je zariadená dvoma posteľami, písacím stolíkom so stoličkou, skriňou, komodou a policovou skrinkou. Izba maloletej plne vyhovuje jej potrebám. Hygiena v čase šetrenia v domácnosti bola na veľmi dobrej úrovni. Náklady na bývanie pre rodinu predstavujú sumu 230,-Eur mesačne, čo zahŕňa splátku za vodu, elektrinu a plyn. Počas sociálneho šetrenia sa otec maloletej vyjadril, že trvá na podanom návrhu, nakoľko matka maloletej asi pred 3 rokmi začala pracovať v Rakúsku a od tej doby je maloletá striedavo 2 týždne u otca a 2 týždne u matky. Striedavá starostlivosť takto funguje a všetkým vyhovuje. Komunikácia medzi rodičmi je na dobrej úrovni a maloletá si rozumie aj s jeho novou manželkou a jej maloletým synom Jakubom. Zároveň sa s matkou maloletej dohodli, že si nebudú prispievať na výživnom.

3. Dňa 06.10.2020 bola vykonané sociálne šetrenie u matky maloletej, ktorá je zamestnaná ako opatrovateľka v Rakúsku s mesačným príjmom cca 900,-Eur. V spoločnej domácnosti okrem matky a maloletej, býva aj jej dospelá dcéra K. K.. Matka so svojimi dcérami obýva 2izbový byt, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Hygiena v čase šetrenia bola na dobrej úrovni. Náklady na bývanie predstavujú 170,-Eur mesačne, za vodu a kúrenie a 20,-Eur za elektrinu. Počas sociálneho zisťovania matka uviedla, že súhlasí s podaným návrhom otca na striedavú starostlivosť oboch rodičov vo všetkých jeho náležitostiach. Uviedla, že v súčasnosti fungujú tak, že pokiaľ sa ona zdržiava v Rakúsku, maloletá je u otca a keď príde domov na Slovensko, trávi maloletá čas u nej. S otcom nemajú problém v komunikácii. Pokiaľ je v zahraničí, s maloletou pravidelne komunikuje telefonicky alebo si napíše.

Počas sociálneho šetrenia v domácnosti matky bola prítomná aj maloletá Laura, ktorá vykazovala známky dobrej starostlivosti, bola čisto a vhodne oblečená. V rozhovore uviedla, že jej vyhovuje dvojtyždňové striedanie sa u otca a matky. Rozumie si aj s otcovou manželkou a jej synom Kubom. Súhlasí s tým, že bude zverená do striedavej osobnej starostlivosti.

V závere správy Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec uvádza, že na základe vykonaných šetrení konštatuje, že obaja rodičia sú spôsobilí maloleté dieťa vychovávať, majú o osobnú starostlivosť záujem a vytvorené vhodné prostredie na zabezpečenie jeho riadnej výchovy a starostlivosti. Obaja rodičia sa na striedavej starostlivosti dohodli a maloletá s takouto starostlivosťou súhlasí, nakoľko takto fungujú už dlhší čas. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec je toho názoru, že navrhovaná rodičovská dohoda rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie rovnocenného vzťahu k obojom rodičom a prihliada na jeho záujem citové väzby a vývinové potreby i stabilitu budúceho výchovného prostredia. Rešpektuje právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Na základe toho navrhuje schváliť dohodu rodičov o výkone rodičovských práv a povinností k malol. R. a maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti otca a matky.

4. Z pripojeného spisu 17P/96/2016 súd zisťuje, že maloletá bola rozsudkom súdu zo dňa 26.01.2017 zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný na plnenie vyživovacej povinnosti vo výške 200,-Eur mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

5. Zo správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Lučenec zo dňa 28.09.2020 súd zisťuje, že fyzická osoba A.. C. A. podala daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby a za zdaňovacie obdobie 2018 vykázala základ dane z príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 sumou 3739,87 Eur, základ dane 0,-

Eur, daň 0,-Eur a za zdaňovacie obdobie 2019, základ dane z príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 sumou 11.191,50 Eur, základ dane 7254,15 a daň 0,00 Eur

6. Zo správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Lučenec zo dňa 01.10.2020 súd zisťuje, že fyzická osoba T. W. nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2017, dňa 01.04.2019 podal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby typ A za zdaňovacie obdobie 2018, v ktorom uviedol úhrn príjmov od všetkých zamestnávateľov 6092,81 Eur, úhrn povinného poistného 809,91 Eur, základ dane podľa § 5 ods. 8 zákona 5282,90 Eur.

7. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 18.11.2020, ktorého sa matka maloletej nezúčastnila, svoju neúčast' ospravedlnila písomným podaním doručeným súdu dňa 05.11.2020, v ktorom zároveň uviedla, že súhlasí so striedavou starostlivosťou.

Na pojednávanie sa dostavil otec maloletej, ktorý zotrval na podanom návrhu, žiadal maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti v 2-týždňových intervaloch striedania sa a zároveň upraviť styk počas vianočných sviatkov, ktorý bližšie špecifikoval. Úpravu styku počas Veľkej noci už nežiadal. Uviedol, že s matkou maloletej sa v tomto ohľade budú vedieť dohodnúť, nakoľko komunikácia medzi nimi je dobrá. Styk sa prispôsobuje výkonu práce matky v zahraničí

Kolízny opatrovník na pojednávaní zotrval na podanej správe z prešetrenia pomerov, uviedol, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú a vzhľadom k ich vzájomnej dohode, ako aj názoru maloletej, odporúča návrhu rodičov vyhovieť a schváliť rodičovskú dohodu ohľadne striedavej starostlivosti.

8. Podľa čl.5 Základných zásad zákona č. 36/2005 o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

10. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na

výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

11. Podľa § 62 ods. 1/, 2/, 3/, 4/, 5/ Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

13. Inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti bol zavedený do rodinného práva novelou Zákona o rodine č. 217/2010 Zb.z.. Ide o spôsob osobnej starostlivosti o dieťa, ktorý zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode a tým zabezpečuje dieťaťu primeraný kontakt s obidvomi rodičmi. Jej podstatou je striedanie starostlivosti oboch rodičov v presne určených časových intervaloch. Uvedená právna úprava takto v plnom rozsahu korešponduje s Dohovorom o právach dieťaťa, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň Čl. 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť prítomný záujem dieťaťa. Rovnako tak Listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a nepľnoleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

14. Ako už bolo uvedené, záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov a pokiaľ to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý má lepšie predpoklady k jeho výchove a okrem iného uznáva rolu a dôležitosť i druhého rodiča v živote dieťaťa. Striedavá starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky. Ak ju však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť, potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obojmu rodičom zostane zachovaný aj po zrušení spoločnej domácnosti. Zachovanie takéhoto stavu je prvoradým záujmom dieťaťa, ktorý môže byť potlačený len inými vážnejšími záujmami, ktoré prevážia nad týmto záujmom. Hmotnoprávnymi podmienkami pre nariadenie striedavej starostlivosti kumulatívne sú, ak rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, obidvaja majú o osobnú starostlivosť záujem a je v záujme dieťaťa, pričom takto budú lepšie zaistené jeho potreby.

15. Konaním mal súd za preukázané, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletú a prejavili záujem o striedavú formu starostlivosti, na ktorej sa vzájomne dohodli. Zároveň súd pri svojom rozhodovaní zoberal do úvahy aj názor maloletej, ktorý vyjadrila v pohovore pred kolíznym opatrovníkom a rešpektujúc právo maloletého dieťaťa na zachovanie rovnocenného vzťahu k obidvom rodičom, s prihliadnutím na jeho záujem, citové väzby i vývinové potreby, pristúpil k zmene rozhodnutia o úprave práv a povinností k maloletej a zveril maloletú do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v 2-týždňových intervaloch striedania sa, nakoľko má za to, že uvedená forma starostlivosti je optimálnym riešením pre zdravý vývin a vývoj maloletej a zároveň

zohľadňuje možnosti zabezpečovania osobnej starostlivosti aj toho rodiča, ktorý vykonáva prácu v zahraničí.

Rozhodnutia súdu o striedavej forme starostlivosti o maloletú poskytuje každému z rodičov rovnocenný časový priestor, počas ktorého môže s dieťaťom tráviť čas, absolvovať aj náročnejšie aktivity, ako aj ucelenejšie výchovné pôsobenie na dieťa a naproti tomu maloletej zabezpečí väčší pokoj a stabilitu výchovného prostredia.

V tejto súvislosti súd poznamenáva, že akákoľvek forma striedavej starostlivosti predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť vzájomne komunikovať, spolupracovať na výchove dieťaťa a zvlášť v jeho záujme.

V konaní bolo preukázané, že rodičia spolu ohľadne výchovy maloletej bez akýchkoľvek problémov komunikujú a vedia sa vzájomne dohodnúť, preto aj táto podmienka pre zverenie maloletej do striedavej starostlivosti je naplnená.

16. Súčasne súd upravil okrem pravidelného striedania aj úpravu počas vianočných a novoročných sviatkov, pričom pri úprave tohto obdobia zohľadnil pravidelnosť a rovnocennosť striedania u oboch rodičov.

17. Pri určení výživného sa súd spravoval ustanovením § 62 ods. 6 zákona o rodine a počas striedavej starostlivosti výživné neurčil, pričom vychádzal v zásade z približne rovnakých majetkových a zárobkových pomerov oboch rodičov a zároveň aj dĺžky osobnej starostlivosti každého rodiča o dieťa, počas ktorej bude jeho povinnosťou potreby dieťaťa zabezpečovať v plnom rozsahu a rovnako tak maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

18. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.